

План за постизање родне равноправности на Универзитету у Београду – Факултету за физичку хемију

1. Контекст

Универзитет у Београду – Факултет за физичку хемију (у даљем тексту: УБФФХ) је конститутивни део Универзитета у Београду. УБФФХ је један од водећих научноистраживачких институција у Србији и у региону на пољу физичке хемије. Мисија УБФФХ је да обезбеди врхунско образовање уз максимално поштовање етичких вредности и заштиту основних људских права и слобода свих студената и студенткиња. Све активности усмерене су ка потпуном развоју људске личности и унапређењу основних људских права и слобода.

У својој посвећености родној равноправности, УБФФХ се ослања на постојећи релевантни национални правни оквир у овој области:

- Устав Републике Србије из 2006. и 2021. године
- Закон о Заштитнику грађана (2009)
- Закон о родној равноправности (2021)
- Закон о забрани дискриминације (2021)
- Национална стратегија за родну равноправност у периоду од 2021. године до 2030. Године
- Национални акциони план за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2017 - 2020)

Поред тога, УБФФХ заснива своје активности и на Стратегији научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2021. године до 2025. године „Моћ знања”: 10/2021-3, усвојеном од стране Владе Републике Србије. С обзиром на то да се њом прихватају и утврђују мере за постизање приоритета и циљева дефинисаних у Плану Европског истраживачког простора, Стратегија истовремено представља националну Мапу пута Републике Србије за интеграцију у Европски истраживачки простор. Стратегија је у складу са свим релевантним системским националним законима и прописима о истраживању и високом образовању и укључује свих шест главних постулата Европског истраживачког простора. Она садржи циљеве које се односе на родну равноправност, родну равноправност на руководећим позицијама и развој политике за родну равноправност у истраживачким организацијама. УБФФХ се у свом раду на постизању родне равноправности ослања и на међународну правну регулативу којима је регулисана област високог образовања и родне равноправности.

Кључни међународни акти који регулишу ову област су:

- Универзална декларација УН о људским правима (1948)

- European Charter for Researchers and a Code of Conduct for the Recruitment of Researchers (2005)
- European Commission's Communication for a reinforced European research area (2012)
- EU law on gender equality (Directive 2006/54/EC)
- The Council conclusions on advancing gender equality in the European area (adopted in 2015)
- Gender Equality Strategy 2020 – 2025

УБФФХ тежи потпуном спровођењу препорука које је усвојила Европска комисија са посебним освртом на постизању родне равноправности међу запосленима на свим нивоима, укључујући менторства и управу факултета. Начела родне равноправности и антидискриминаторних политика су у извесној мери интегрисана у Статут УБФФХ, а као део усклађивања својих активности са захтевима МПНТР Републике Србије које је предвидело да свака научно-истраживачка установа треба да има сопствени план остваривања и унапређивања родне равноправности, као и захтевима Европске комисије у програму Хоризонт.

Главни циљеви Плана је да УБФФХ се обавезује да ће предузети неопходне активности у циљу стварања структуралних промена ради постизања и одржавања вишег степена родне равноправности на свим нивоима и у свим областима рада и истраживања. Од посебне важности је постизање уравнотеженог односа професионалних и приватних обавеза како би истраживачи/це и остали запослени били у могућности да остваре свој пун потенцијал о чему ће УБФФХ такође водити рачуна.

2. Стање на почетку школске 2022./2023. године

На УБФФХ је укупно 72 запослених од тога је 57% жена и 43% мушкараца. Уједначеност родова у наставном и научном кадру УБФФХ је задовољавајућа. Тренутно на УБФФХ је у звању редовни професор 45% жена и 55% мушкараца, у звању ванредни професор је 67% жена и 33% мушкараца, у звању доцента 28% жена и 72% мушкараца. Од укупног броја асистената са докторатом на УБФФХ је 38% жена, док је међу асистентима највише жена (80%). У истраживачким звањима је укупно 10 запослених од тога је 60% жена (у звању истраживач приправник 100%, истраживач сарадник 50%, научни сарадник 33% и виши научни сарадник 75% чине жене). Важно је истаћи и да је у управи УБФФХ подједнака заступљеност жена као и да су шефови три катедре (од укупно 5) УБФФХ жене.

У саставу Савета УБФФХ је 44% жена и 56% мушкараца, при чему је битно напоменути да је заменик председника Савета жена. Из редова наставног особља у Савету УБФФХ су подједнако заступљена оба пола. Чланове Савета УБФФХ из ненаставног особља као и из реда студената чине већински жене, док је проценат жена чланова Савета које именује оснивач значајно нижи (25%). У административним и техничким службама заступљеност жена је виша.

Везано за родно осетљиво буџетирање, на УБФФ се поштује принцип буџетирања истраживача/ца и осталих запослених искључиво према наставним и научним звањима, односно школску спрему тражене у систематизацији одређених радних места, а према Правилнику о раду (обрачун и исплата зарада, накнада и других примања запослених на УБФФХ).

3. Главни циљеви и мере

УБФФХ се обавезује да ће преузети неопходне активности у циљу стварања структурних промена ради постизања и одржавања вишег степена родне равноправности на свим нивоима и у свим областима рада и истраживања, са циљевима који су заједно са мерама предвиђеним за њихово достизање наведени у следећој табели:

Циљеви	Конкретне мере
<p>Израђивање институционалних капацитета за идентификацију релевантних података и њихово стално одржавање, као и успостављање систематских процедура и информационих система за побољшање прикупљања података и решавање проблема недостатка података</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Именовање повереника/це за родну равноправност и спречавање дискриминације - Прикупљање података о родној структури наставника и истраживача, аутора/ки чланака у репозиторијуму УБФФХ, и осталих података од значаја за родну равноправност - Програм менторства у домену родне равноправности и научне каријере
<p>Јачања видљивости родне равноправности и подизање свести о значају и предностима одговарајуће родне равнотеже на свим нивоима</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Организовање и спровођење обуке за запослене и студенте и студенткиње - Подизање свести међу запосленима и студентима и студенткињама о родној равноправности - Програм менторства у домену родне равноправности и научне каријере
<p>Промовисања родне разноврсности унутар академских структура, са снажним нагласком на уједињено учешће жена у органима одлучивања и процесима доношења одлука, у складу са институционалним, националним и другим регулаторним оквирима</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Заступљеност родне равноправности на вишим позицијама и у органима одлучивања. - Праћење родне структуре радних тела и изборних комисија и у случају потребе унапређивања родне равноправности у њиховом саставу - Подстицање учешћа жена у важним државним телима од значаја за науку и иновације
<p>Примена родно осетљивог буџетирања</p>	<p>Подизање свести о важности родно</p>

	осетљивог буџетирања кроз сарадњу са МПНТР
Подршка увођењу родне компоненте у научна истраживања и иновације	- Праћење степена интегрисаности родне димензије у истраживања на УБФФХ (испитивање родних стереотипа и норми и истраживање потреба оба пола кроз истраживачки рад) - Организовање годишње радионице о интегрисању родне димензије о истраживању и иновацијама
Оснаживање запослених у остваривању равнотеже између посла и слободног времена	Одобравање рада од куће у посебним породичним или општим околностима
Подршка студентима и студенткињама са породичним дужностима	Осмишљавање и примена мера од значаја за уважавање посебних потреба студената и студенткиња са породичним дужностима.
Забрана сексуалног и другог узнемиравања	Усвојен је Правилник о спречавању и заштити од сексуалног узнемиравања

4. Спровођење Плана

План ће координисати и спроводити Повереник/ца за родну равноправност, Наставно –научно веће и Декан УБФФХ. План је могуће мењати и допуњавати у складу са потребама УБФФХ и захтевима националне и међународне регулативе. За спровођење плана средства ће бити обезбеђена из сопствених средстава УБФФХ и са пројеката.

5. Извештавање о спровођењу Плана

Наставно-научно веће УБФФХ усвајаће годишњи извештај о спровођењу Плана на предлог Повереника/це за равноправност, и усвајати закључке и предлоге како да се отклоне евентуалне неправилности. Годишњи извештај ће сачињавати Повереник/ца за равноправност.

Подаци о спровођењу Плана су саставни део годишњег Извештаја о раду УБФФХ.

6. Примена плана

План ступа на снагу даном доношења и биће постављен на интернет страни УБФФХ, на српском и енглеском језику.

Декан

Мирослав Кузмановић, редовни професор